

EXOD - Turiec- MARTIN v termíne 23.7.-29.7.2023

Dovoľte mi aby som Vás oboznámila s programom a zážitkami z tohto veľmi dobrého, profesionálne zorganizovaného a napriek počasiu, veľmi pozitívneho pobytu EXOD.

V deň príchodu do Martina po ubytovaní sa v penzióne „Čierna pani“ neďaleko hlavného námestia sme mali v popoludňajších hodinách prehliadku mesta s vynikajúcim sprievodcom. Od múzea Martina Benku sme prešli okolo bývalých ateliérov významných maliarov k Matici slovenskej a Prvému slovenskému gymnáziu, kde sme dostali odborný výklad o histórii týchto inštitúcií. Potom sme sa oboznámili s architektonickými pamiatkami centra mesta a prehliadku sme ukončili na Národnom cintoríne. Sprievodca preukázal obdivuhodné vedomosti o významných osobnostiach, ktoré sú tu pochované. Po prehliadke sme na toto mesto pozerali celý týždeň už celkom iným pohľadom.

Druhý deň sme sa venovali turistike. Vystúpili sme na vrch Lysec vo Veľkej Fatre. Nebol to dlhý výstup, ale museli sme zdolať dosť veľké prevýšenie - vyše 800 metrov - a tak nám túra zabrala celý deň. Z vrcholu Lysca bolo vidieť celý hrebeň Veľkej Fatry, Malej Fatry, od západu Kľak a od severovýchodu Veľký Choč. Počasie nám prialo a takmer všetci vrchol zdolali. Tí, ktorí si naň netrúfli šli po ľahšej trase „B“ z obce Belá do Jasenskej doliny, kde sme sa napokon stretli.

Tretí deň dopoludnia, napriek tomu, že postupne začalo pršať, sa väčšina účastníkov základne vybrala na Martinské hole, ktoré sú súčasťou Malej Fatry. Dážď nás ochudobnil o pekné výhľady, ale aspoň sme si urobili predstavu, ako to tam vyzerá. Lanovka je, ale bola mimo prevádzky a tak neostávalo iné, len šliapať po vlastných do kopca.

Poobede sme mali ešte v programe prehliadku Jahodníckych hájov, veľmi zaujímavého skanzenu s odborným výkladom rovnako kvalitným ako bol ten v Martine. Chodili sme z domčeka do domčeka, preto nám dážď až tak veľmi neprekážal. Najviac nás zaujal výklad o koniarni, v ktorej prepriahali cestujúci kone a spali tam spolu s nimi.

Ďalší deň nám tiež počasie neprialo, no napriek tomu sme ho prežili pekne a ostali spokojnejší, než sa ráno zdalo. Odviezli sme sa autobusom do Blatnice, odkiaľ sme niektorí pešo a iní na kolobežkách prešli Gaderskú dolinu až po Čertovu bránu, veľmi malebnú tiesňavu na konci doliny. Tí, čo boli na kolobežke poobede ešte stihli pešiu túru na Blatnický hrad, alebo sa prešli Blatnickou dolinou. Napokon každý videl to, po čom túžil, aj keď nás občasný lejak zahnal do neďalekej reštaurácie.

Na piaty deň sa konečne sa vyčasil. Veľmi sme sa potešili, lebo sme mali v programe splav na pltiach dolu Váhom smerom k Strečianskemu hradu. Plavba sa vydarila a skúsený pltník nám porozprával nielen o histórii pltníctva na Slovensku, ale aj o nebezpečnom a dobrodružnom charaktere tejto práce v minulosti.

Poobede sme sa odviezli autobusom na parkovisko pred trasou na Šútovský vodopád. Absolvovali sme nenáročnú, no krásnu túru pozdĺž malebného potoka až k vodopádu, ktorý očaril všetkých tých čo ho už videli, ale aj tých, ktorí sa naň pozerali prvý krát. Niektorí sa na záver ešte vykúpali aj v miestnom lome. Odchádzali sme s pocitom pekne prežitého dňa.

Prišiel posledný deň. Po raňajkách sme navštívili zrenovované múzeum Martina Benku, ktoré bolo 5 minút chôdze od nášho penziónu. Disponuje veľmi peknou expozíciou v priestoroch, kde umelec žil, a má skutočne európsku úroveň. Potom nás odviezol autobus do Turčianskej Štiavnice, kde sme navštívili rodný dom Jána Kostru a oprášili spomienky na jeho báseň “Môj rodný dom bol starým šindľom krytý, stál v tóni belostného kaštieľa”, keď sme na živo videli ten dom a aj kaštieľ. Od lektorky sme sa dozvedeli podrobnosti z Kostrovho života a prezreli si pamätné izby.

Ďalej sme pokračovali autobusom na Teplické meandre a absolvovali asi hodinovú túru popri kľukatiacom sa potôčiku na vyhliadku. Obišli sme aj dve zaujímavé jazerá plné rýb. Keďže pršalo, z vyhliadky sme veľa nevideli, no i tak sme boli prekvapení týmto zaujímavým dielom stvoreným človekom v prírode, ktoré väčšina z nás navštívila prvý krát. Poobede sa boli niektorí účastníci základe ešte kúpať v Turčianskych Tepliciach a navštívili.....? /niečo, kde som už nebola/.

Exod v Martine bol výborne zorganizovaný. Ubytovanie v penzióne bolo na vysokej úrovni, rovnako ako strava. Zvláštne ocenenie si zasluhuje kombinácia ubytovania v meste s výletmi do prírody, pretože sme mohli v meste aj individuálne navštíviť gotický kostol, Slovenské národné múzeum, či iné múzeá. Mesto nám večer umožnilo aj spoločenský život. Táto základňa Exod bola pre učiteľov prínosná aj z hľadiska vzdelávacieho. Dozvedeli sme sa o mnohých významných osobnostiach a inštitúciách, ktoré stáli pri zrode moderného slovenského národa. Precítili sme atmosféru nielen mesta Martin, ale aj stredovekého Blatnického hradu, ľudovej architektúry a kultúry v skanzene, pltníctva a spoznali prírodné zákutia v okolí: Šútovský vodopád, Teplické meandre, malebné doliny v okolí Blatnice až po 1381 metrov vysoký nádherný vyhlídkový kopec Lysec.

Ďakujeme pani Šajgalovej, skúsenej organizátorke a zároveň našej sprievodkyni za to, že nám umožňuje každý rok prežiť krásne zážitky na nových a zaujímavých miestach. Dlhoroční účastníci Exodov mali takto vďaka nej možnosť lepšie spoznať tie najvzácnejšie kúty Slovenska, za čo jej patrí veľká vďaka.

RNDr. Viera Rapcová

Exkurzia a prednáška pracovníka Národného parku Veľká Fatra

Odborný sprievodca – mesto – história Martina

Odborný výklad – Mošovce- Dom J.Kollára, Remeselný dom

Rodný dom J.Kostru- Turčianska Štiavnička- výklad

Odborný výklad – Národný park Malá Fatra- pracovník Ochrany prírody Ing,Tibor Czebe

Exkurzia – Jahodnícke háje – Múzeum ľudovej architektúry – odborný výklad

Plavba na pltiach – výklad o pltníctve na Váhu

